Nota Jeugdbeleid

"NIEUW SCRIPT VOOR DE JEUGD"

Gemeente Geertruidenberg

29 april 2004

SAMENVATTING 3

1. INLEIDING 4

2. EEN BREDE VISIE OP JEUGDBELEID. 4

2.1 Jeugd in Ba(la)ns 4
2.2 Het terrein van het (lokaal) jeugdbeleid 4

3. VISIE, DOELEN EN (BELEID)UITGANGSPUNTEN LOKAAL JEUGDBELEID GEERTRUIDENBERG 5

3.1 Visie 5
3.2 Doelen 6
3.3 Doelgroep 6
3.5 De ketenbenadering 6
3.6 Sluitende aanpak 6
3.7 De regie 6

4. JONGEREN IN GEERTRUIDENBERG EN WAT DOET DE GEMEENTE TOT NU TOE 7

4.2 0 – 6 jaar 7
4.3 4 – 12 jaar 8
4.4 10 - 18 jaar 9
4.5 17 – 23 jaar 10

5. LOKAAL JEUGDBELEID IN DE KOMENDE VIER JAAR. 11

5.1 Buurtnetwerk 12
Nieuwe en actuele ontwikkelingen 13
5.2 Jongerencentrum 13
5.3 Jongerenparticipatie 14

6. FINANCIERING VAN HET BELEID. 15

6.1 Gemeentelijke middelen 15
6.2 Provinciale middelen 16
6.3 Externe financieringsmogelijkheden. 16

7. CONCLUSIES EN SPEERPUNTEN 17

7.1 Conclusies 17
7.2 Speerpunten 17
7.3 Financiële vertaling van de speerpunten jeugdbeleid met planning. 18

BIJLAGE 1: DEMOGRAFISCHE GEGEVENS 21

BIJLAGE 2: EVALUATIE JONGERENWERK 1 MEI 2003 TOT 1 MEI 2004 23

Samenvatting

Gemeente Geertruidenberg kent zo'n kleine 5.800 inwoners in de leeftijd van 0 tot en met 23 jaar. De zorg voor gezondheid, opvoeding en ontwikkeling van deze kinderen en jongeren ligt primair bij de ouders en naarmate de jongeren ouder worden meer en meer bij de jongeren zelf. Ouders kunnen daarbij steunen op een rijk verenigingsleven, voldoende voorzieningen en kerkelijke genootschappen. Met elkaar organiseren de burgers van Geertruidenberg daarmee een breed spectrum aan ontwikkelingskansen voor hun jeugd. Vanuit de overheid of op particulier initiatief zijn diverse voorzieningen actief die al te specialistische taken van ouders overnemen. Daarmee wordt de rol van diverse instellingen en organisaties in de gemeente, van huis- en tandarts, kruiswerk en onderwijs tot GGD en Halt, gekaderd. Al bij al voldoende vermogen in de gemeente voor een gezonde basis onder de ontwikkeling van de jeugd tot volwaardig burgerschap, al dan niet in de gemeente Geertruidenberg. Het past binnen het gemeentelijk jeugdbeleid in brede zin om bovengenoemde initiatieven en inzet te stimuleren en van voldoende randvoorwaarden te voorzien.

Voortschrijdend inzicht leert dat elke levensfase van de jongeren en meer in het bijzonder de overgangen tussen de diverse levensfasen, specifieke kansen en bedreigingen voor jongeren met zich meebrengen. In deze zin richt het gemeentelijk jeugdbeleid zich op zo volledig mogelijk preventieve aandacht en het creëren van kansen als de belangrijkste ingrediënten voor de beste ontwikkelingsmogelijkheden van jongeren. Een stimulerende overheid en goede afstemming van alle aandacht op elkaar zijn daarbij nodig.

In het kader van het Bestuursakkoord Nieuwe Stijl (Bans) hebben de overheden (rijk, provincies en gemeenten) op het gebied van jeugdbeleid een gezamenlijke visie geformuleerd die is vastgelegd in "Jeugdbeleid in Ba(la)ns" (Den Haag, 1999). Aansluitend bij deze afspraken wil de gemeente een sluitende aanpak nastreven. Zo'n aanpak zou garant moeten staan voor een voortdurende alertheid op eerder genoemde kansen en bedreigingen en een samenwerkingsverband van partners in de totale aandacht voor de jeugd. Daarmee zou op preventieve wijze waar mogelijk en curatief waar nodig de negatieve effecten van onverhoopte ontsporingen voorkomen dan wel teruggedrongen kunnen worden.

De gemeente heeft daarin een geheel eigen rol. Als regisseur neemt zij de taak op zich om alle samenwerkingspartners in die sluitende aanpak bijeen te brengen. Zij bevordert daarbij de samenwerking tussen partijen en de ontwikkeling van (preventieve) activiteiten van elke partner afzonderlijk. Met deze complexe samenhang in functies van partners als gereedschap realiseert de gemeente de randvoorwaarden voor totale ontwikkelingskansen van de jeugd. Met als doel een volwaardige participatie van elke jongere en de ontwikkeling bij die jongere van een volwaardig burgerschap en een positieve instelling op het wonen in onze gemeente.
Voortdurende aandacht voor het op peil houden van beleidsuitgangspunten en de daaruit voortvloeiende inzet van alle betrokken partners legt de gemeente in handen van de deskundigen. Zij nodigt daarbij graag alle betrokken instanties en organisaties uit deel te nemen aan het beleidsoverleg jeugd. Dit overleg moet zowel het verantwoordelijk beleidsorgaan zijn als het inhoudelijk kenniscentrum.
In de basis zijn vele partners in de zorg rond de jeugd dagelijks uitvoerend bezig. Van kruiswerk tot onderwijs, van kinderopvang tot straathoekwerk en van gemeentelijk uitvoerenden in de openbare ruimte tot specialistische hulpverlening als verslavingszorg. Hun huidige inzet is groot en verdient kansen tot verbetering in betere samenwerkingsvormen en onderlinge afstemming. Daarmee gaat voor de komende jaren de aandacht naar ontwikkeling van nauwgezet functionerend buurtnetwerk en het realiseren van een jongerencentrum. Bij dit alles moet steeds de stem van de jongere zoveel mogelijk als uitgangspunt dienen. Het aanbod van alle partners zal zo nauwkeurig mogelijk afgestemd moeten worden op de vraag van de jeugd. Daarmee wordt ook tegemoetgekomen aan de vraag naar jeugdparticipatie.

De financiering van dit alles ligt in belangrijke mate bij de overheid. Diverse partners ontvangen hun middelen van hogere overheden. Ook de gemeente zal middelen vrijmaken voor het programma dat voortdurend wordt ingezet. Daarmee zullen de financiën niet toereikend zijn. Gezocht zal worden naar alternatieve financieringsvormen voor de inzet.

1. Inleiding.

Het jeugdbeleid wordt op lokaal en regionaal niveau door diverse voorzieningen en instellingen uitgevoerd. Sluitende ketens van jeugdvoorzieningen zijn van groot belang. Dat is nu nog niet altijd het geval. In de jaren negentig kwam het jeugdbeleid als separaat beleidsterrein pas echt goed in beeld. Diverse initiatieven in de vorm van projecten zijn ontplooid naast de taken die op wettelijke grondslag door de andere partners van het jeugdbeleid worden verricht. Vele personen werken voor en met jeugd in onze gemeente. De inspanning is weliswaar gericht op integraal beleid maar in de praktijk is er van een echte samenhang in jeugdvoorzieningen nog onvoldoende sprake. De in november 2000 vastgestelde nota "Op weg naar integraal jeugdbeleid" vormt samen met de in april 2003 gepresenteerde onderzoeksrapportage "Aansluiten bij jongeren" de basis voor "Nieuw script voor de jeugd". Tijdens de voorbereiding van deze nota jeugdbeleid werd door de raad van de Gemeente Geertruidenberg in de vergadering van 30 oktober 2003 een motie ingediend waarin het volgende aan het college van Burgemeester en wethouders werd opgedragen:

- om uiterlijk op 1 april 2004 integraal jeugdbeleid aan de raad voor te leggen
- om in dit beleidsplan alle benodigde middelen voor uitvoering van dit plan aan te geven
- om in dit plan op te nemen welke mogelijkheden er zijn om buiten de gemeente te zoeken naar additionele financiering voor het jeugdbeleid.

2. Een brede visie op jeugdbeleid.

2.1 Jeugd in Ba(la)ns

In 1999 is door de overheden (Rijk, provincie en gemeente) een gezamenlijke visie geformuleerd en afspraken gemaakt, die zijn vastgelegd in 'Jeugd in Ba(la)ns'. Hiertoe is de volgende overkoepelende doelstelling geformuleerd:

De overheden willen gezamenlijk bevorderen dat er een sluitend aanbod komt, dat effectief en efficiënt een antwoord biedt op de vragen en behoeften van jeugdigen en hun opvoeders. Daarbij gaat het zowel om samenhang tussen de verschillende voorzieningen en sectoren waar jeugdigen in een bepaalde fase van hun ontwikkeling gebruik van (kunnen) maken (intersectorale samenhang) als om samenhang tussen voorzieningen waar zij achtereenvolgens tijdens hun levensloop mee te maken hebben.

Een goed jeugdbeleid voldoet aan vijf criteria:

1. *Samen met de jeugd: beleid maak je samen mét de jeugd (en hun opvoeders), niet over hun hoofden heen.*
2. *Balans in het jeugdbeleid: de aandacht niet alleen richten op de aanpak van problemen, maar ook extra investeren in de versterking van algemene voorzieningen voor de jeugd.*
3. *Extra aandacht voor risico's: niet wachten tot problemen op latere leeftijd ontstaan, maar kinderen al op jonge leeftijd, en dicht bij huis, adequate zorg en ondersteuning geven.*
4. *De vraag staat centraal: het is van belang dat er een samenhangend voorzieningenaanbod komt dat antwoord geeft op de vragen van kinderen en jongeren. Daarvoor is samenwerking tussen overheden en samenhang in beleid een voorwaarde.*
5. *Toegevoegde waarde van projecten: projecten moeten ingezet worden ter versterking van het huidige aanbod. Ze moeten aansluiten op het bestaande beleid en er daadwerkelijk iets aan toevoegen.*
   De overheden zullen hun bestaande jeugdbeleid en nieuwe voornemens toetsen aan de hand van deze criteria en elkaar erop aanspreken.

2.2 Het terrein van het (lokaal) jeugdbeleid

Het terrein van het (lokaal) jeugdbeleid omvat veel sectoren en heeft veel invalshoeken, die per leeftijdscategorie verschillen. Het beweegt zich onder andere in de sectoren kinderopvang, peuterspeelzaalwerk, onderwijs, gezondheid, hulpverlening, welzijn, cultuur, sport, ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, veiligheid en werkgelegenheid en kan dus (gemeente)grensoverschrijdend werken.

Gemeenten zijn de regisseur van het lokaal (preventief) jeugdbeleid. Daarnaast is de gemeente regisseur van het lokaal onderwijs(achterstanden)beleid en geeft de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (Wcpv) de gemeente de verantwoordelijkheid voor de jeugdgezondheidszorg. Dit maakt dat het terrein van het jeugdbeleid complex omdat het wordt vormgegeven door tal van activiteiten door instellingen, organisaties en personen. Regisseur zijn houdt in dat de gemeente moet letten en sturen op een sluitende samenhang ervan.

3. Visie, doelen en (beleid)uitgangspunten lokaal jeugdbeleid Geertruidenberg

3.1 Visie

Geertruidenberg wil optimale mogelijkheden voor alle jongeren in haar gemeente zodat zij zich kunnen ontwikkelen tot volwaardig participerende burgers die in een hoge mate van zelfredzaamheid en vanuit een positieve grondhouding in staat zijn mede vorm te geven aan de gemeenschap. Ouders zijn, naast de jongeren zelf, de primair verantwoordelijken daarvoor. Het lokaal jeugdbeleid richt zich derhalve in zeer brede zin op het stimuleren van en creëren van randvoorwaarden waaronder de burgers in staat zijn hun taak als ouder op te pakken.

Vrije tijd; dit betekent dat de gemeente in fysiekruimtelijke zin voldoende mogelijkheden ter beschikking stelt aan de gemeenschap om een bloeiend verenigingsleven in stand te houden ter invulling van de vrije tijd. Sportvelden, gronden en bebouwing voor clubhuizen, jongerencentra, oefenruimtes en centrumvoorzieningen zijn daar slechts enkele voorbeelden van. Het betekent ook dat de gemeente voldoende aandacht heeft voor een passende infrastructuur bij de inrichting van de openbare ruimte. Speelveldjes, speelvoorzieningen en voldoende verblijfsruimte voor de jeugd in de buurt zijn daar voorbeelden van.

Gezondheid; de gemeente is actief in deze zodanig dat er voldoende ruimte geboden wordt voor de ontwikkeling van een passend voorzieningenniveau als het gaat om de primaire gezondheidszorg. Te denken valt aan huisartsen, tandartsen maar ook sport- en andere gezondheidsbevorderende voorzieningen. Hieronder valt ook zeker een voorlichtende taak.

Cultuur; de gemeente stimuleert en mede organiseert een passend voorzieningenaanbod als het gaat om kunst en cultuuraangelegenheden. Zij stimuleert dan ook een passend aanbod op deze dimensie en creëert ook hier voldoende randvoorwaarden. De bibliotheek, kunstpodia, musea, kerken en dergelijke zijn hier voorbeelden van.

Onderwijs; ook hier heeft de gemeente tot taak voldoende ruimte te bieden, zowel fysiek als in beleid, aan initiatieven tot onderwijs of daar waar nodig zelf initiatief te nemen tot stichten c.q. in stand houden van onderwijsvoorzieningen. Daarnaast dient er voldoende aandacht te zijn voor onderwijsondersteunende activiteiten voor de jongeren en ouders die daar behoefte aan hebben. De brede school is een nieuwe ontwikkeling die zeker aandacht verdiend.

Werk; voor de oudere jeugd is het van groot belang een perspectief op werk te hebben. De gemeente is (mede)verantwoordelijk in haar beleid zorg te dragen voor voldoende aanwas van werkgelegenheid. Mogelijk kan zij ook, naast het onderwijs, arbeidsvoorbereidende activiteiten ontwikkelen via het jongerenwerk door jongeren vanuit die hoek kennis te laten maken met de 'werkende' wereld.

In engere zin richt het lokaal jeugdbeleid zich op het leveren van een bijdrage tot het vergroten van de ontwikkelingskansen van jeugdigen in de Gemeente Geertruidenberg door het verbeteren van een sluitende aanpak van de verschillende voorzieningen en hiermee risico's verkleinen en waar mogelijk uitsluiten. Ondanks alle beschreven voorzieningen en inzet redden sommige jongeren en hun ouders het niet op zichzelf om de opvoeding tot een goed einde te brengen. Datzelfde geldt voor de mogelijkheden van de verschillende primaire voorzieningen; ook daar doen zich situaties en personen voor die tussen de nog steeds bestaande mazen van het net zakken. Het zal een utopie zijn elke maas te willen dichten maar het is tegelijkertijd inzet van het lokaal jeugdbeleid om de activiteiten van alle partners in het jeugdbeleid zodanig op elkaar af te stemmen en partijen zodanig te laten samenwerken dat zoveel mogelijk 'uitval' wordt voorkomen. De organisaties die daar in tweede of verdere

lijn een rol in spelen dienen daar ook voortdurend bij betrokken te zijn. Ook hun optreden en interventies zullen effectiever zijn naarmate ze meer aansluiten bij het gezamenlijk geformuleerde doel. Het is een specifieke taak van de gemeentelijke overheid daar het overzicht en de regie in te houden, aan te sturen op gezamenlijk geformuleerde doelen en partners aan te spreken op hun bijdragen daarin. Deze samenwerking en afstemming zijn niet van een vrijblijvend karakter: participerende partners in dit beleid zijn ook een verplichting aangegaan, hetzij een inspanningsverplichting hetzij een resultaatverplichting. Evenmin is de regierol en de randvoorwaarde scheppende rol van de gemeentelijke overheid vrijblijvend. Ook zij gaat de inspanningsverplichtingen en resultaatverplichtingen mee aan.3.2 Doelen
Met het lokaal jeugdbeleid willen wij bereiken dat zoveel mogelijk Geertruidenbergse jeugdigen opgroeien tot zelfstandige burgers, die op een positieve manier deelnemen aan het maatschappelijke leven met respect voor de geldende waarden en normen. Als gemeente scheppen wij daarvoor randvoorwaarden, ter aanvulling op dat wat het gezin, familie en vrienden aan jeugdigen bieden.

Wij willen de maatschappelijke participatie van de jeugd bevorderen op een voor elke leeftijdsfase passende wijze. Hiermee willen wij bereiken dat ze zich deel voelen van hun eigen woon- en leefomgeving en willen wij hen een maatschappelijke verantwoordelijkheid geven die past bij hun leeftijd. Niet alleen door ze bij de beleidsvorming te betrekken, maar ook door ze in staat te stellen om in de lokale samenleving veilig op te groeien, opgeleid te worden en zich te ontspannen.

3.3 Doelgroep
Er is aansluiting gezocht bij de nota "Op weg naar integraal jeugdbeleid" en als doelgroep wordt gekozen de Geertruidenbergse jeugdigen van 0 tot en met 23 jaar. Er wordt niet gekozen voor de meerderjarigheidsleeftijd van 18 jaar als bovengrens van de doelgroep te hanteren omdat de ervaring leert dat veel jongeren een langere begeleidingstijd nodig hebben.

3.5 De ketenbenadering
De leefwerelden waar de jeugd zich in beweegt zijn het gezin, school / werk, woonomgeving en vrije tijd. Vanuit elke leefwereld krijgt het kind te maken met bepaalde regels en omgangsvormen. De invloed van de verschillende leefwerelden nemen af óf toe met het verstrijken van de jaren. De achtereenvolgende leeftijdsfasen (0-6, 4-12, 10-18, 17-23 jaar) en de verschillende leefwerelden zijn te beschouwen als schakels in een keten. Deze "ketenbenadering" legt een verbinding tussen de verticale overgangen, tussen de verschillende leeftijdsfasen en de horizontale afstemming tussen de leefwerelden.

3.6 Sluitende aanpak
Kort gezegd betekent dit dat de voorzieningen voor de leeftijdsgroep 0 tot met 23 jaar zo zijn opgebouwd en met elkaar samenwerken, dat ze de leeftijdsfasen van de jeugd volgen. Om een sluitende aanpak te realiseren dient er een samenhangend aanbod van voorzieningen en beleidsmaatregelen ontwikkeld te worden. En dit aanbod zal zoveel mogelijk moeten aansluiten op de vragen en behoeften van kinderen van 0 tot en met 23 jaar en hun ouders. In deze visie passen vooral die activiteiten die een verbinding leggen tussen de leefwerelden en/of leeftijdsfasen met als doel deze overgangen te versoepelen.

3.7 De regie
Het voeren van een krachtige regie op verschillende niveaus (binnen de gemeente, tussen de gemeente en partners in het veld en tussen uitvoerende instellingen onderling) is noodzakelijk, om daadwerkelijk vorm te kunnen geven aan een sluitende aanpak. Hiervoor is een goede organisatiestructuur én communicatiestructuur én gereedschap nodig die sturing aan de uitvoering van het jeugdbeleid mogelijk maakt. Een organisatiestructuur waarin taken en verantwoordelijkheden helder zijn en een communicatiestructuur voor het uitwisselen van informatie en het inventariseren van de voortgang. Op gemeentelijk bestuurlijk niveau worden de prioriteiten van het jeugdbeleid vastgesteld. Het ambtelijk niveau is verantwoordelijk

voor de advisering van het bestuur en de voorbereiding van beleidsbeslissingen. Daarvoor moet men niet alleen beschikken over voldoende capaciteit, maar ook over voldoende informatie over nieuwe ontwikkelingen (landelijk, regionaal en lokaal) en de voortgang in de uitvoering. Op uitvoeringsniveau zijn de instellingen zélf verantwoordelijk voor de manier waarop de gestelde beleidsprioriteiten worden uitgevoerd. Het behoeft geen betoog dat een goede communicatie binnen en tussen deze niveaus van grote noodzaak is.

Tot 2003 is er regelmatig overleg geweest met de partners uit het jeugdbeleid in een Beleidsoverleg Jeugd 10 min en een Beleidsoverleg Jeugd 10 plus. Als partners voor het jeugdbeleid worden naast vrijwilligers bedoeld de instellingen die zich vanuit hun professie dagelijks met jeugd bezig houden. In onze gemeente gaat het dan om: de kinderopvangorganisaties, De stichtingen voor peuterspeelzaalwerk, de basisscholen, GGD, Kruiswerk Mark en Maas, het Dongemond College, Novadic-Kentron (verslavingszorg), Halt Breda e.o., Politie, Bureau Jeugdzorg, Stichting Trema (jongerenwerk), Stichting Trema (AMW). Het is gebleken dat het beleidsoverleg vooral een functie had in het elkaar informeren. Toch is dat niet voldoende. Er bestaat onvrede over de manier waarop wordt vergaderd en de mate van beschikbare ambtelijke ondersteuning. Bovendien ervaren deelnemers tot nu toe onvoldoende de meerwaarde van het gezamenlijk overleg. Een en ander noopte tot een onderzoek hoe dit anders aan te kleden. De meningen van de partners zijn geïnventariseerd. Het is van belang dat dit overleg op korte termijn wordt hervat.

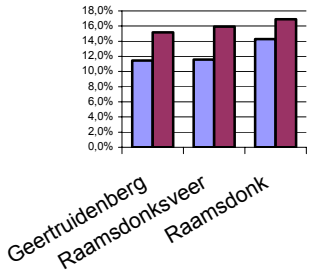
4. Jongeren in Geertruidenberg en wat doet de gemeente tot nu toe

Er gebeurt nu al veel dat direct of indirect te maken heeft met het bevorderen van het jeugdbeleid. Hieronder een overzicht van wat er zoal gebeurt ingedeeld naar de leeftijdsgroepen 0-6 jaar, 4-12 jaar, 10-18 jaar 17-23 jaar. Er is gekozen voor een overlap zodat belangrijke overgangsmomenten voor de jeugd steeds worden meegenomen. Dit vanuit de zogenaamde ketenbenadering zoals eerder beschreven.

4.1 Demografische gegevens

Eind 2002 kende de gemeente Geertruidenberg 20.953 inwoners waarvan 5.783 (27,5%) in de leeftijd tot en met 23 jaar. Daarvan zijn er 3.307 ouder dan tien en 2.476 tot tien jaar. Verhoudingsgewijs zijn de jongeren gelijkelijk verdeeld over de drie kernen. Als uitzondering geldt dat niet voor het aantal jongeren onder de 10 in Raamsdonk. Zij maken een substantieel groter deel uit van de bevolking dan in de andere kernen (4% meer). Over het algemeen zijn er iets meer jongens dan meiden, vooral in Geertruidenberg (7% meer). Een uitgebreider overzicht van de demografische gegevens vindt u in bijlage 1.

Percentage jongeren tot en met 10 jaar (rechter kolom)
en van 11 tot en met 23 jaar (linker kolom)
in de drie kernen

4.2 **0 – 6 jaar**			
Sector	Voorzieningen	Bereik	Bijdrage gemeente
Kinderopvang	5 kinderdagverblijven 2 buitenschoolse opvang gastouderopvang 3 peuterspeelzalen	73 kindplaatsen 50 kindplaatsen 38 koppelingen 270 peuters	Stimuleringsgelden Stimuleringsgelden Subsidie Subsidie
Jeugdgezondheidszorg	Kruiswerk (3 consultatiebureaus)	1281 kinderen (0-4 jarigen)	Doeluitkering en Subsidie

	GGD (screeningen)	4-19 jarigen	Subsidie
Onderwijs	9 basisscholen Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)	4-12 jarigen	 Doeluitkering (GOA-gelden)
Leefomgeving	28 speelplaatsen	0 –12 jarigen	Aanleg en onderhoud
Hulpverlening	steunpunt opvoeding schoolmaatschappelijk werk kindertelefoon	0 – 12 jarigen 0 - 18 jarigen 8 – 18 jarigen	Subsidie Subsidie Subsidie

In deze leeftijdsfase krijgen kinderen te maken met de overgang van de leefwereld thuis naar die van school, kinderdagverblijf, peuterspeelzaal en vervolgens basisonderwijs.
GEGEVENS OVER DE LEEFTIJDSGROEP: op dit moment is er geen totaalbeeld over deze leeftijdsgroep. De GGD heeft een onderzoek naar deze groep in voorbereiding en zal daarover in 2004 rapporteren.
ONDERWIJS: Met voor- en vroegschoolse educatie wordt gestreefd naar het voorkomen van een start met achterstand op de basisschool. VVE is een onderdeel van het Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid. De inzet van de gelden is gericht op het voorkomen van achterstanden.
JEUGDGEZONDHEIDSZORG: Voor de 0 tot 4 jarigen wordt de gezondheidszorg verricht door Stichting Kruiswerk Mark en Maas. In het verlengde van de TRV (Tijdelijke Regeling Vroegsignalering) is er specifiek beleid gericht op risicokinderen. De zorg voor de 4-19 jarigen is nog steeds in handen van de GGD. De wijziging van de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid eist dat er een goede samenwerking is tussen deze jeugdgezondheidsorganisaties.

4.3 **4 – 12 jaar**			
Sector	Voorzieningen	Bereik	Bijdrage gemeente
Kinderopvang	2 buitenschoolse opvang gastouderopvang	50 kindplaatsen 38 koppelingen	Stimuleringsgelden Subsidie
Jeugdgezondheidszorg	GGD (screeningen)	4-19 jarigen	Subsidie
Onderwijs	9 basisscholen Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)	 Leerplichtige jeugd	 Doeluitkering (GOA-gelden)
Onderwijs	De rode draad (project) Bibliotheek	basisschool	Subsidie
Sport	Project Sportieve School	Groepen 7 en 8 basisonderwijs	Subsidie
Leefomgeving	28 speelplaatsen 10 speel/sportpleintjes	0 –12 jarigen 12 jaar en ouder	Aanleg en onderhoud Aanleg en onderhoud
Welzijn	Jongerenwerk Sportvoorzieningen Muziekschool	10 jaar en ouder 6 jaar en ouder 8 –18 jaar	Subsidie Subsidie/aanleg/ Onderhoud Subsidie
Hulpverlening	steunpunt opvoeding schoolmaatschappelijk werk kindertelefoon	0 – 12 jarigen 0 - 18 jarigen 8 – 18 jarigen	Subsidie Subsidie Subsidie

De overgang van peuterspeelzaal of kinderopvang naar de basisschool moet zo soepel mogelijk verlopen. Een samenwerking tussen deze voorzieningen is hiervoor noodzakelijk. In het kader van het VVE is er een vorm van overleg tussen het peuterspeelzaalwerk en de basisscholen. Een soepele overgang vraagt een vorm van structureel overleg tussen alle betrokken partijen.
GEGEVENS OVER DE LEEFTIJDSGROEP: zie opmerking onder 5.1.
JEUGDGEZONDHEIDSZORG: Uit screeningen van de GGD is gebleken dat spraak- en taalontwikkeling in de kern Geertruidenberg minder goed is dan in de anderen kernen in onze gemeente. Eerder is in dit verband het project "Praten met jonge kinderen" in 2000 uitge-

voerd. Uit recente cijfers blijkt dat deze achterstand nog steeds aanwezig is. Onderzoek naar de herkomst is hiervoor noodzakelijk. Ook overgewicht bij kinderen in onze gemeente is een aandachtspunt voor de komende tijd.
ONDERWIJS: In samenwerking met het onderwijs initieert de bibliotheek diverse activiteiten om de jeugd te laten lezen. Evenals de landelijke cijfers te zien geven loopt ook in onze gemeente het aantal leners terug. Ten opzichte van vergelijkbare bibliotheken worden in onze gemeente over het algemeen meer boeken aan de jeugd uitgeleend dan gemiddeld. Ook participeert de bibliotheek in het VVE-project.

4.4 **10 - 18 jaar**			
Sector	Voorzieningen	Bereik	Bijdrage gemeente
Kinderopvang	2 buitenschoolse opvang gastouderopvang	50 kindplaatsen 38 koppelingen	Stimuleringsgelden Subsidie
Jeugdgezondheids-zorg	GGD (screeningen) Actie Tegengif (anti roken project)	4-19 jarigen 12 jaar en ouder	Subsidie Subsidie locale prijs
Onderwijs	9 basisscholen 1 voortgezet onderwijs	Jeugd	
Onderwijs	BAVO project	Groep 8	Subsidie en ambtelijke en jongerenwerk uren
Onderwijs	OCTO Preventie voortijdig schoolverlaten	12-16 jaar	GOA-gelden
Leefomgeving / Vrije tijd	28 speelplaatsen 10 speel/sportpleintjes Carnavalsverenigingen	0 –12 jarigen 12 jaar > 10 jaar >	Aanleg en onderhoud Aanleg en onderhoud
Welzijn	Jongerenwerk/Straathoekwerk Werken aan jongerencentrum Bevorderen jeugdparticipatie Sportvoorzieningen	175 jongeren 10 jaar > 10 – 23 jaar 10 jaar > 6 jaar en ouder	Subsidie Subsidie Subsidie Subsidie/aanleg/ Onderhoud
Hulpverlening	steunpunt opvoeding schoolmaatschappelijk werk kindertelefoon minimabeleid	0 – 12 jarigen 0 - 18 jarigen 0 – 12 jaar 0 – 23 jaar	Subsidie Subsidie Subsidie Tegemoetkomingsregeling

GEGEVENS OVER DE DOELGROEP: over deze leeftijdsgroep bestaat reeds verouderde informatie uit een GGD rapport van 1996. Dit onderzoek is in 2003 opnieuw uitgevoerd en zal binnen enkele maanden nieuwe cijfers en gegevens naar voren brengen. Op het moment dat deze gegevens beschikbaar komen (zie ook onder 5.1 en 5.2) zullen ze in feite aan deze nota worden toegevoegd, waarop eventuele bijstelling van speerpunten en conclusies kan plaatsvinden.
ONDERWIJS: Om kinderen bagage mee te geven voor de overstap van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs wordt dit jaar voor de vijfde maal het BAVO-project uitgevoerd. Het project wordt met diverse organisaties uitgevoerd om kinderen meer sociaal weerbaar te maken. Diverse thema's zoals genotmiddelen, verkeersveiligheid, criminaliteit, vrijetijdsbesteding krijgen bij dit project aandacht.
ONDERWIJS/ WELZIJN: ook de muziekschool ontplooit diverse activiteiten (w.o. de popschool) gericht op de jeugd. Jaarlijks maken variërend van 117 tot 137 jeugdigen in de leeftijd van 8 tot 18 jaar gebruik van de diensten van de muziekschool.
JEUGDGEZONDHEIDSZORG: In heel de provincie Noord-Brabant is een jeugdmonitor 12-17 door GGD uitgevoerd. De uitkomsten worden in de loop 2004 bekend.

VEILIGHEID: Sinds 1999 wordt op het Dongemond College het GRAS-project (Gokken Roken Alcohol en Softdrugs) uitgevoerd. Dit project is gericht op vroegtijdige onderkenning van leerlingen die verslavende middelen gebruiken en gesprekken met hen die leiden tot reductie van problematisch gebruik. Met de betrokken partners zal het verloop van het project worden geëvalueerd om te bezien of bijstellen en / of aanvulling noodzakelijk is.
LEEFOMGEVING: Met jongeren uit gemeente worden momenteel plannen voor een skatevoorziening in Raamsdonk en in Raamsdonksveer voorbereid.
VRIJE TIJD: veel jongeren participeren in hun vrije tijd in het verenigingsleven. In de periode oktober tot februari zijn velen van hen betrokken bij het bouwen van carnavalswagens.
HULPVERLENING: In het kader van het minimabeleid kunnen ouders een beroep doen op een tegemoetkoming voor bepaalde kosten o.a. schoolspullen bij de overgang naar het voortgezet onderwijs of voor deelname (abonnement) aan sociale en culturele activiteiten.
DE JEUGD OP STRAAT: in samenwerking met gemeente Drimmelen, politie en jongerenwerk is ongeveer vijf jaar geleden gestart met het project "jeugd en veiligheid" gericht op hangjongeren. De gemeenten zijn in de loop van 2003 ieder voor zich verder gegaan. In Geertruidenberg wordt gekeken hoe dit project structureel kan worden ingebed in het jongerenwerk.
Onder de jongeren, die in aanraking komen met het jongerenwerk, is een enquête afgenomen. In totaal hebben 45 jongeren de enquête ingevuld. Van de ongeveer 175 jongeren die het jongerenwerk op dat moment kende is dat ongeveer 26%. De gegevens zijn daarmee niet representatief voor de gehele jeugd van Geertruidenberg maar zeker wel voor de jeugd op straat die op zichzelf een belangrijke doelgroep vromen binnen het lokaal jeugdbeleid.

Leefstijl: Bij de jongeren is nagevraagd wat zij in hun vrije tijd doen. Uitgaan en sporten zijn daarbij de belangrijkste bezigheden. Een derde van de jongeren is aangesloten bij een vereniging. Over het algemeen kun je zeggen dat alcohol en sigaretten maatschappelijk weer meer geaccepteerd zijn. Drugs daarentegen veel minder. Opvallend is ook dat, volgens de jongeren, slechts 1 paar ouders hun kind verbiedt te roken. De helft van de ouders vindt het goed. Ongeveer evenveel ouders raadt het af. Naast roken blijken 32 van de 45 jongeren alcohol te gebruiken en 16 jongeren gebruiken drugs. Daarvan zijn slechts enkele jongeren die cocaïne en amfetamine (speed) gebruiken; de meeste jongeren gebruiken wel eens wiet.
Woon- en leefomgeving en voorzieningen: de meeste jongeren (40 van de 45) voelen zich veilig in de gemeente. Hoewel bijna tweederde van de jongeren aangeeft zich wel eens te vervelen wordt er goed gebruik gemaakt van een aantal voorzieningen. Het zwembad in Raamsdonksveer en de bioscoop scoren het hoogst. Ook het basketbalveld en de skatebaan in Geertruidenberg zijn erg populair. Veel jongeren uit Raamsdonksveer en Raamsdonk missen een skatevoorziening. Zo'n 16 jongeren missen een jongerencentrum in de gemeente. Zo'n voorziening staat op de tweede plek van gemiste voorzieningen. Zes jongeren missen een buurthuis waar zij naar toe kunnen gaan. Het gaat hier om iets oudere jongeren, 15 t/m 19 jaar. Van de jongeren die wel eens op straat hangen, zegt bijna de helft wel eens voor overlast te zorgen.

Evaluatie jongerenwerk 1 mei 2003 – 1 mei 2004. In deze periode is 11 uur extra jongerenwerk ingezet (36 ipv 25 uur). Het resultaat daarvan is dat meer jongeren bereikt zijn en het jongerenwerk op zich beter is ingebed in de gemeente. Voor een uitgebreider resultatenoverzicht: zie bijlage 2.

4.5 17 – 23 jaar			
Sector	Voorzieningen	Bereik	Bijdrage gemeente
Werkgelegenheid	Regionaal project	Jongeren met een uitkering	

In deze leeftijdsfase gaan jongeren van het voortgezet onderwijs naar het vervolgonderwijs of de arbeidsmarkt. Hiermee verdwijnen ze veelal uit het blikveld van de partners lokaal jeugdbeleid.

WERKGELEGENHEID: Regionaal is in samenwerking met gemeente Oosterhout en Drimmelen een project in het kader van de wet Werk en Bijstand gestart met het doel dat alle jongeren in deze leeftijd of werken of studeren.
JEUGD OP STRAAT: landelijk wordt er gezegd dat het met ongeveer 85% van de jongeren goed gaat. Zij doen het goed op school, zijn lid van verenigingen, etc. In het jongerenwerk worden niet alle jongeren bereikt. Dit is onmogelijk. Sommige jongeren komen nooit in aanraking met het jongerenwerk, omdat het simpelweg goed met ze gaat.

Vanuit het jongerenwerk worden verschillende groepen bereikt. In elke kern is er een skategroep. De leeftijden variëren per kern. In de kernen zijn ook diverse hanggroepen aanwezig.
Het jongerenwerk komt sommige jongeren op verschillende plekken tegen. Jongeren uit Raamsdonk gaan veel om met jongeren uit Raamsdonksveer, met name met de jongeren bij de Omschoorweg. Enkele jongeren uit Geertruidenberg gaan met jongeren uit Raamsdonksveer om.

Verschillende groepen jeugd

	"skaters"	"hangers"
G'berg	13–16 jaar 10 personen	16–23 jaar Plusmarkt 25 personen
R'veer	13–16 jaar 30 personen	15 jaar en ouder Omschoorweg; 50 personen
R'donk	10–13 jaar 50 personen	16 – 23 jaar Kerk 10 personen

In Geertruidenberg is er een groep jongeren actief in het opzetten van kleine concerten. Deze groep werkt onder de naam Focus. Zij werken vooral vanuit de verschillende muziekstromingen, waarbij zij verschillende jongeren bereiken. Een groep volwassenen organiseren ook Vessmah, een tienerdisco. Tot slot zijn er nog een aantal kleine groepen jongeren die door de kernen heen bewegen, waar alleen oppervlakkig contact mee is. Het gaat dan over voetballende jeugd bij de Breetweerlaan, jongeren die af en toe bij de molen hangen, etc.

Het bovenstaande is geen uitputtende opsomming. Het streven is om in 2004 een sociale kaart jeugd te maken waarin een compleet beeld wordt gegeven van het aanbod voor de jeugd.

5. Lokaal jeugdbeleid in de komende vier jaar.

Naar aanleiding van het onderzoek 'Aansluiten bij jongeren'[1] van Stichting Trema zijn er een aantal aanbevelingen overgenomen door de gemeente. Drie ervan zijn op 11 februari 2004 besproken met de samenwerkingspartners waarvan u de samenvatting vindt in "de aandachtspunten" in dit hoofdstuk . De drie items betreffen het opzetten van een buurtnetwerk, het bouwen van een jongerencentrum en het bevorderen van jeugdparticipatie. Hieronder volgt nadere toelichting op elk van deze punten.

Eerst echter schenken we aandacht aan enkele algemene ontwikkelingen die van invloed (kunnen) zijn op het lokale jeugdbeleid.

Dongeburgh
Dongeburgh. Dat is de naam van een ambitieus plan om binnen vijf jaar 950 woningen te realiseren op beide oevers van de rivier de Donge midden in de gemeente Geertruidenberg. De verwachting is dat de bevolking met 4159 toeneemt de komende vier jaar. Aangenomen kan worden dat met de uitvoering van dit plan rekening gehouden moet worden met uitbreiding van:
4 à 5 groepsruimten basisonderwijs en gymnastiekvoorziening
3 lesruimten voortgezet onderwijs
33 kindplaatsen kinderopvang
uitbreiding peuterspeelzaalwerk voor 162 peuters

[1] Februari 2003

3 nieuwe speelvoorzieningen en 1 verplaatsing
1 speelvoorziening oudere jeugd en twee JOP's
voorzieningen sociaal cultureel werk en sport

Wet op de Jeugdzorg
Het streven van de ministeries van VWS en Justitie is om de Wet op de Jeugdzorg per 1 januari 2005 in te laten gaan. De nieuwe Wet op de jeugdzorg bevat een regeling van de aanspraak op, de toegang tot en de bekostiging van jeugdzorg. Daarnaast moet het een wettelijk kader scheppen om een samenhangend aanbod van jeugdzorg te realiseren. De cliënt en zijn hulpvraag staan centraal in de wet.
De eerste signalen over de gevolgen van invoering van deze wet hebben onze gemeente reeds bereikt. Bureau Jeugdzorg (gesubsidieerd door provincie) zal een aantal zogenaamde voordeuractiviteiten niet langer blijven uitvoeren, omdat deze activiteiten gezien worden als gemeentelijke taken. Onder deze activiteiten vallen voor onze gemeente het Schoolmaatschappelijk Werk (SMW), Steunpunt opvoeding. Het jaar 2004 wordt gezien als een overgangsjaar en zullen deze werkzaamheden nog worden gefinancierd door de provincie. Met ingang van 2005 wordt dit afgebouwd. Met de 18 gemeenten van West-Brabant is gezamenlijk een bezwaarschrift bij de provincie ingediend.

Wet Basisvoorziening Kinderopvang (Wbk)
Naar verwachting treedt de Wbk met ingang van 2005 in werking. Voor de gemeente heeft dit tot gevolg dat er het één en ander gaat veranderen. De gemeente heeft dan de volgende taken:
Verantwoordelijk voor het toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang. De uitvoering van de kwaliteitsbewaking ligt in handen van de GGD;
Het financieren van het ontbrekende werkgeversdeel voor specifieke doelgroepen;
Een stimulerende rol vervullen in het ondernemersklimaat voor kinderopvang, door in het bestemmingsplan op gunstige locaties voor kinderopvang ruimte te reserveren en duidelijke informatie te verstrekken aan mogelijke exploitanten van kinderopvang om gaten in de markt zichtbaar te maken;
Kinderopvangorganisaties te stimuleren om – samen met andere jeugdorganisaties – een rol te spelen in het integraal lokaal jeugdbeleid;
De gemeente is niet meer verantwoordelijk voor de subsidiëring van de kinderopvang. Met uitzondering van een aantal specifieke doelgroepen.

Het peuterspeelzaalwerk valt niet onder de werking van de Wbk. Onze gemeente hanteert een verordening kinderopvang die zich naast kinderopvang ook richt op peuterspeelzaalwerk. Na invoering van de Wbk zal er een separate verordening voor deze werkvorm gemaakt moeten worden. Momenteel wordt er een modelverordening voorbereidt door de VNG. Deze ontwikkeling zal in de gaten gehouden worden.

5.1 Buurtnetwerk
Buurtnetwerk is een overlegorgaan waarin verschillende partners zich buigen over de jeugd. Het buurtnetwerk is een vangnet voor eventuele problemen die zich kunnen voordoen bij de opvoeding en ontwikkeling van het kind. Doel van het buurtnetwerk is signaleren, doorverwijzen en preventieve aanpak. Er wordt meestal aangegeven dat men een splitsing ziet op twaalfjarige leeftijd, oftewel er zouden twee netwerken opgezet moeten worden, met verschillende participanten.

Alle partners zien het buurtnetwerk als een belangrijk instrument om jeugdbeleid mede gestalte te geven. De bijdrage van alle genoemde partners wordt waardevol geacht.
De rol die de partners in het netwerk voor zichzelf zien zijn divers naar gelang kerntaken en beoogde doelgroep. Zo denken instellingen voor kinderopvang vooral algemeen signalerend op te treden, terwijl onderwijsinstellingen ook gezinsvraagstukken als individuele problematiek benoemen. Partners in veiligheid willen zich ook bezig houden met jongerenoverlast. Jeugdgezondheidszorg gaat nog een stap verder door daarnaast nog brede school te noemen, en zouden tevens de coördinatie van het geheel op zich willen nemen.

Tenslotte vinden de partners dat de belangrijkste punten op de agenda van zo'n buurtnetwerk groepsproblematiek tussen jongeren onderling en individuele problematiek moeten zijn. In mindere mate worden gezinsvraagstukken en jongerenoverlast en brede school genoemd.

Over de praktische uitvoering van het buurtnetwerk kunnen het best afspraken worden gemaakt tussen de partners onderling. De centrale doelstelling moet zijn om een sluitende ketenaanpak te krijgen op het monitoren van jongeren, met name in de bijzondere risicofasen.

Aandachtspunten
- Een buurtnetwerk zou goed werken als er in elke kern en wijk een is. De basisscholen functioneren als centraal punt hiervoor.
- De methodiek buurtnetwerk is bedoeld voor kinderen tot en met 12 jaar.
- Vanuit het voortgezet onderwijs is er een eigen overleg, waar verschillende partners aan deelnemen.
- Afhankelijk van de problematiek en de functie van de instelling wordt informatie besproken met collega-instellingen.

Nieuwe en actuele ontwikkelingen
De GGD heeft aangegeven de coördinatie op zich te nemen. Alle partners vinden het van belang dat er een buurtnetwerk komt. Dit jaar (2004) zal er gestart worden met 1 buurtnetwerk, er wordt nog nader bekeken in welke wijk of kern er gestart wordt.

5.2 Jongerencentrum
Het jongerenwerk richt zich op het proces dat zich tussen jongeren onderling afspeelt wanneer zij gezamenlijk verblijven, aan activiteiten deelnemen dan wel die als vrijwilliger mede organiseren. Tijdens dit proces krijgen jongeren verantwoordelijkheid. De jongeren leren om te gaan met deze (nieuwe) verantwoordelijkheden. Door deze verantwoordelijkheden kunnen jongeren zich verder ontwikkelen. Tijdens het proces bouw de jongerenwerker een vertrouwensrelatie op. Jongeren moeten zich veilig voelen in een jongerencentrum, maar ook bij de jongerenwerker. De vertrouwensrelatie kan zo ver gaan dat diepgaande gesprekken plaatsvinden. Daar waar zich problemen voordoen kan een beroep gedaan worden op de jongerenwerker. De jongerenwerker kan fungeren als intermediair tussen de jongere en de hulpverlening. Dit kan in sommige gevallen drempelverlagend werken. Tijdens dit proces leert de jongerenwerker de keuzes van jongeren kennen, de achtergronden van hun keuzes en welke consequenties zij overzien. Door dit proces leert de jongere zijn eigen waarden en normen te ontwikkelen.
Een jongerencentrum is een randvoorwaarde om dit proces goed op gang te brengen. Het jongerencentrum is essentieel om het benodigde contact met de jongeren te leggen en de veilige omgeving te creëren waarin de jongeren zich thuis kan voelen en tot op zekere hoogte kan experimenteren met zijn gedrag.

De meeste organisaties geven aan bij activiteiten aan te willen sluiten. Twee keer wordt betrokkenheid bij de aansturing genoemd. De meesten zouden bij ontwikkelingsactiviteiten aansluiten. Drie keer wordt ontmoetingsactiviteiten genoemd. Kentron geeft aan dat er voor hun een rol is weggelegd bij het aansturen van outreachend jongerenwerk. HALT geeft aan op afroep beschikbaar te zijn.
Bureau Jeugdzorg geeft tot slot aan geen uitspraken te doen over een jongerencentrum/JIP.
Op een enkeling na wordt het zinvol bevonden dat er een jongerencentrum in de gemeente gerealiseerd wordt. De meningen zijn verdeeld als het gaat om de locatie en de grootte van het jongerencentrum. Het is nog niet zeker of er een gemeentelijk jongerencentrum moet komen of één per kern.

Aandachtspunten
- Een jongerencentrum is niet bedoeld voor alleen probleemjongeren.

- De programmering moet zo veel mogelijk neutraal zijn, zodat het jongerencentrum niet opgeëist wordt door een groep.
- Een jongerencentrum richt zich op jongeren vanaf ongeveer 10 jaar tot jongeren van ongeveer 23 jaar.
- Ideaal zou zijn als er in iedere kern een jongerenvoorziening is.

Nieuwe en actuele ontwikkelingen
Momenteel wordt er gekeken binnen de gemeente naar bestaande bouw op een geschikte locatie voor een jongerencentrum (De Blienborgh). Op korte termijn levert dit een aantal knelpunten op. Naast deze locatie zijn er weinig andere geschikte en beschikbare gebouwen in de gemeente. Op termijn ligt het bouwen van een nieuwe voorziening voor de hand, waar alternatieve vormen van (co)financiering onderzocht kunnen worden.

5.3 Jongerenparticipatie
Om tot jongerenparticipatie te komen zijn er een aantal randvoorwaarden.
- Wil je jongerenparticipatie opzetten, moet je jongeren iets te bieden hebben. Dus voor hen moet het iets opleveren.
- Zorg dat jongeren niet verzeild raken in langlopende procedures. Zorg er tevens voor dat de procedures inzichtelijk zijn, zorg met name voor een duidelijk tijdpad.
- Zorg dat er voldoende financiële middelen zijn.
- Zorg dat het jongerenwerk genoeg 'gereedschappen' heeft om het werk goed uit te kunnen voeren.
- Maak onderscheid tussen politieke participatie enerzijds, waarbij jongeren geacht worden het politieke debat mee te voeren en beleidsbepalend bezig te zijn en maatschappelijke participatie anderzijds. In dit laatste geval gaat het er om dat jongeren hun eigen belangen behartigen bij het uitvoeren van (gemeentelijk) beleid.

Iets meer dan de helft van de samenwerkingspartners zegt niet aan jongerenparticipatie te doen. Meestal wordt als reden opgegeven dat het niet aansluit bij de organisatie. Maar er worden ook redenen aangegeven als personeel- en tijdgebrek of men zou niet weten hoe. Degenen die wel aan jeugdparticipatie werken, doen dat voor de bij hen passende manier, zoals een jongerenenquête waar de GGD mee bezig is.

Een overduidelijke meerderheid heeft voor 2004 en/of verder geen plannen aangaande jeugdparticipatie. Elke organisatie die plannen heeft, werkt op zijn eigen manier aan jongerenparticipatie.

Er worden een aantal knelpunten benoemd, zoals (gebrek aan) samenwerking, tekort aan vrijwilligers, waarborging continuïteit, een overvol takenpakket.

De meningen zijn verdeeld als het gaat over het aanstellen van een aparte functionaris jeugdparticipatie. Een kleine meerderheid geeft aan daar wel de voorkeur voor te hebben. Twee organisaties hebben geen mening.

Aandachtspunten
- Hou projecten, discussies concreet.
- Initiatief ligt bij de gemeente en instellingen, niet bij jongeren.
- Er ligt een primaire taak voor het onderwijs als het gaat om participatie.

Nieuwe en actuele ontwikkelingen
Momenteel zijn er twee groepen bezig om een skatebaan te realiseren in hun eigen kern. In 2004 zullen deze voorzieningen geplaatst worden. Mogelijk kan er gewerkt worden aan de komst van een jongerencentrum. Jongeren worden uitgenodigd om hun ideeën kenbaar te maken en mee te helpen aan de verwezenlijking hiervan.
Op termijn zou het streven moeten zijn om alle voor jongere relevante zaken mede te laten beoordelen door de jongere zelf.

Bij de ontwikkeling van (nieuwe) jongerencentra zullen de jongeren nadrukkelijk betrokken worden
Medio mei 2004 zal het jongerenwerk i.s.m. het Dongemondcollege tijdens de lessen aandacht schenken aan het thema participatie.

Brede school
Redenen om een brede school op te zetten
Binnen de gemeente Geertruidenberg zijn er twee scholen aangewezen die als pilot zullen dienen voor de invulling van een brede school. Beide scholen hebben een eigen insteek. Voor het scholencomplex Hooipolder in Raamsdonksveer is als thema gekozen: "Cultuur en sport in de verlengde schooldag"; voor Geertruidenberg is dit: "Brede school en leefbaarheid kleine kernen".

Planning
Binnen de gemeente Geertruidenberg ligt een apart projectplan die betrekking heeft op de brede school.

Breedtesportimpuls
Breedtesportimpuls is een regeling van het ministerie van VWS. Subsidie kan aangevraagd worden voor projecten die zich richten op sport in de breedte. Hierin kan een link met jeugdbeleid worden gelegd. Dit jaar kan tot 1 mei 2004 voor het laatst een subsidie worden aangevraagd. Op dit moment wordt onderzocht of een aanvraag in het kader van het thema "Buurt Onderwijs Sport" kan worden ingediend.

Nieuwe en actuele ontwikkelingen
Gemeente Geertruidenberg zal voor mei 2004 een projectplan indienen in het kader van dit project.

6. Financiering van het beleid.

6.1 Gemeentelijke middelen
De uitgaven voor de gemeente Geertruidenberg die zich richten op jeugd zijn als volgt weer te geven.

Begroting 2004

Sector	Onderwerp	Bedrag	Functienummer	Categorie
Veiligheid	Halt Breda e.o.	4.220	6.0480.018	4.2002
Onderwijs	Onderwijsachterstanden	68.519*	6.0480.021	4.2002
Hulpverlening	Schoolmaatschappelijk werk	14.891	6.0480.023	4.2002
Welzijn	Subsidie Bibliotheek	503.316	6.0510.004	4.2002
	Subsidie Muziekschool	126.695	6.0511.003	4.2002
	Subsidie sport Jeugdleden	32.848	6.0530.103	4.2002
	Subsidie Jeugdverenigingen	9.225	6.0630.003	4.2002
	Jongerenwerker	68.363	6.0630.103	3.4145
	Projecten jongerenwerk	18.000	6.0630.103	3.4935
	BAVO-project	5.446	6.0630.103	4.2002
	Sportieve School	4.540	6.0630.103	4.2002
	Budget Jeugdplatform	2.269	6.0630.103	4.2002
	Speel-o-theek	1.795	6.0650.003	4.2002
Kinderopvang	Peuterspeelzalen	67.370	6.0650.003	4.2002
	Gastouderbureau	32.045	6.0650.103	4.2002
Jeugdgezond-heidszorg	Kruiswerk Mark en Maas	211.223* 21.777	6.0715.003 6.0716.002	4.2008 4.2008

Het subsidie aan Halt is een gemeenschappelijke regeling
*Zijn subsidies die vastliggen; overige bedragen zijn onderhavig aan politieke besluitvorming.

6.2 Provinciale middelen
Door de provincie worden de zogenaamde intentiemiddelen beschikbaar gesteld. Als gemeente kunnen we onder bepaalde voorwaarde een verzoek doen om voor deze middelen in aanmerking te komen. Het uitgangsprincipe hierbij is dat de gemeente 50% van de kosten voor haar rekening neemt. Eerder heeft onze gemeente subsidie ontvangen voor de jeugdsite (jeugdparticipatie). Ook heeft de provincie tot en met 2003 de helft van de kosten van het schoolmaatschappelijk werk voor haar rekening genomen.
Voor het opzetten van een Buurtnetwerk willen wij een beroep doen op de intentiemiddelen.

6.3 Externe financieringsmogelijkheden.
Indien de gemeente niet kan beschikken over voldoende eigen middelen cq. geen beroep kan doen op gelabelde gelden van bv. Rijks- of provinciale projecten, moeten er andere oplossingen gezocht worden. Er zijn verschillende mogelijkheden om onder bepaalde voorwaarden andere financiële bronnen aan te boren. In de meeste gevallen is wel voorwaarde dat de aanvrager ook in meer of mindere mate uit eigen middelen bijdraagt. Hieronder volgen een aantal suggesties.

Fondsen.
Uit het fondsenboek (cq. –diskette) kunnen potentiële geldgevers gezocht worden. Hierbij geldt dat nauwkeurig aangesloten dient te worden *Vb. Oranjefonds.*

Maatschappelijk verantwoord ondernemen bij van te voren gestelde voorwaarden en –termijnen.
Een aantal bedrijven en banken ondersteunen non-profit instellingen met gelden en/of deskundigheid. Per bedrijf zijn kaders uitgezet waarbinnen aanvragen mogelijk zijn. Hiernaar dient dus eerst geïnformeerd te worden. Vb. Rabobank, KPMG.

Giften/donaties/schenkingen.
Serviceclubs en andere samenwerkingsverbanden zijn soms geneigd bepaalde 'goede' doelen financieel te ondersteunen. Vb.Rotary, Lions.

Privaat/publieke samenwerking.
Particuliere ondernemers dragen (tijdelijk) het risico voor belanghebbenden die gebruik maken van de gedane investering. Vb. Woningbouwvereniging.

Losse projecten ter bevordering van leefbaarheid, samenwerking en/of participatie.
Er bestaan landelijke, regionale en lokale projecten waar verzocht kan worden om een bijdrage indien de doelstelling ondersteund wordt. Vb. Mooi zo Goed zo, Opzomeren.

Collectes.
Geld inzamelen voor een goed doel kan een neveneffect hebben. Vb. 50% van wat men ophaalt voor Jantje Beton mag voor eigen doel aangewend worden.

Eigen initiatieven van burgers.
Kleine bijdragen kunnen vaak opgehaald worden als groepen burgers zelfwerkzaamheid tonen. Dit kan het organiseren van een rommelmarkt zijn, het houden van een sponsorloop of het organiseren van een benefiet-concert.

6.4 Benodigde middelen
In het volgende hoofdstuk worden de speerpunten voor het lokaal jeugdbeleid van de komende tijd geformuleerd. Zoals eerder aangegeven is lokaal jeugdbeleid een beleid dat gezamenlijk met diverse partners wordt vormgegeven. Afhankelijk van het verkregen draagvlak onder de partners worden de genoemde speerpunten nader uitgewerkt en kan pas nader bepaald worden wat de benodigde middelen zijn.

7. Conclusies en speerpunten

7.1 Conclusies
Onze gemeente heeft in de afgelopen jaren een aantal forse schreden voorwaarts gezet in de aandacht voor de jeugd. De gemeente biedt kansen aan particuliere initiatieven die kansrijk zijn, zoals een sportcentrum in de Blienborch dat meer dat 800 jongeren per week aantrekt. Projecten als BAVO en GRAS worden jaarlijks uitgevoerd en hebben ongetwijfeld een positieve uitwerking op de jongeren. Met de nota 'Op weg naar een integraal jeugdbeleid' is een eerste stap gezet naar samenwerking en afstemming. Meer samenhang in het aanbod is gewenst. Het streven is deze integrale aanpak meer vorm te geven door het gezamenlijk optreden van partners, dat een stevige basis moet krijgen in het beleidsoverleg. In dat overleg moet afstemming en aansturing plaatsvinden onder een heldere en duidelijke regie van de gemeente.

Met de door de gezamenlijke overheden vastgelegde visie in "Jeugd in ba(la)ns" als vertrekpunt creëren we met deze gezamenlijke aanpak kansen en mogelijkheden voor de jeugd op een totale en coherente ontwikkeling tot goed burgerschap. Daarvoor bieden we ruimte en veiligheid in een voor de jeugd vertrouwde omgeving. De zogenaamde overgangsgebieden tussen de diverse leeftijdsfasen verdienen daarbij extra aandacht.

Hoewel we nadruk leggen op de preventieve benadering is niet uit te sluiten dat een beperkte groep jongeren in meer of mindere mate ontspoort. Dat kan zijn omdat ze in aanraking komen met justitie of voortijdig de school verlaten. Het kan ook zijn dat zij lichamelijk er erg aan toe zijn door drugsgebruik of zelfverwaarlozing. Op dat moment moet interveniërende hulp voor de jongere en zijn opvoeders beschikbaar zijn. Dit laat onverlet dat ook de opvoeders en vanaf een bepaalde leeftijd ook de jongere zelf een eigen verantwoordelijkheid hebben waar ook op gewezen mag en moet worden.

Op dit moment is de jeugd van Geertruidenberg nog onvoldoende 'in beeld'. Binnenkort zal een GGD-rapport meer gegevens opleveren over de jongeren van 12 tot 19 jaar. Later zal ook een rapport verschijnen over de 0 – 12 jarigen.

Het huidige verenigingsleven en de beschikbare voorzieningen als onderwijs, sportaccommodaties en gezondheidszorg in Geertruidenberg vormen een stevige basis voor het jeugdbeleid. Verbeteringen zijn nog mogelijk middels een uitbreiding van jongerencentra, een activiteitenaanbod voor jongere kinderen en vooral in meer samenhang in het aanbod van voorzieningen en samenwerking van partners. Die samenhang zal in het eerder genoemde beleidsoverleg vorm moeten krijgen maar ook in buurtnetwerken waar afstemming in benadering van (problematische) jeugd kan plaatsvinden.

De gemeente levert een reële financiële bijdrage aan het jeugdbeleid (zie 6.1). Tegelijkertijd kunnen we constateren dat niet alle gewenste zaken uit gemeentelijke middelen zijn te financieren. Er zal derhalve creativiteit aan de dag gelegd moeten worden om alternatieve externe financieringsbronnen aan te wenden. Te denken valt aan sponsoring en fondsenwerving maar zeker ook aan vormen van private (co)financiering.

7.2 Speerpunten

1. Meer samenhang en afstemming brengen in het aanbod van jeugdvoorzieningen van de verschillende partners

2. Toetsen van het bestaande beleid en nieuwe voornemens aan de hand van de 5 criteria van een goed jeugdbeleid van "Jeugd in Ba(la)ns"

3. Het opnieuw opzetten van het beleidsoverleg jeugd

4. Het uitvoeren van een onderzoek naar het verschil in spraak – en taalontwikkeling in de 3 kernen en gericht actie ondernemen waar dat nodig blijkt

5. De cijfers over druggebruik in onze gemeente nader onder de loep nemen. De effecten van de bestaande initiatieven hierbij betrekken en deze indien nodig bijstellen en /of aanvullen

6. De gezondheid van de jeugd aan de hand van de nota Volksgezondheid en het tabellenboek nader uitdiepen (inclusief armoede en gezonde voeding)

7. Het project "Jeugd- en veiligheid structureel inbedden in het jeugdbeleid

8. Het opstellen van een sociale kaart jeugd, waarin een totaalbeeld wordt gegeven van het bestaande aanbod voor de jeugd.

9. In 2004 starten met het opzetten van een buurtnetwerk.

10. Het onderzoeken van de haalbaarheid van het realiseren van een jongerencentrum

11. Jongerenparticipatie een blijvend aandachtspunt laten zijn binnen het lokaal jeugdbeleid.

7.3 Financiële vertaling van de speerpunten jeugdbeleid met planning.
(zie volgende blz.)

Naast deze speerpunten bestaan er reguliere werkzaamheden binnen het jeugdbeleid, waaronder: Jeugdgezondheidszorg, Steunpunt Opvoeding en Regionaal Overleg Jeugdbeleid.

Planning speerpunten en financiële vertaling

Speerpunt	**Actie**	**Financiële vertaling** **Ambtelijk**	**Jongerenwerk**	*tijdspad*
Beschikbare uren in 2004 en volgende per jaar		700	1310	2004-2008
1. Meer samenhang en afstemming brengen in het aanbod van jeugdvoorzieningen van de verschillende partners opstellen nota jeugdbeleid / partcipatie jongerenwerk in beleidsoverlegorgaan	Jaarlijks 100 uren inzet ambtenaar jeugdbeleid 20 / 50 uren jongerenwerker	100 uren	 70 uren	2004-2008
2. Toetsen van het bestaande beleid en nieuwe voornemens aan de hand van de 5 criteria van een goed jeugdbeleid van "Jeugd in Ba(la)ns"	Jaarlijks 10 uren inzet ambtenaar jeugdbeleid	10 uren*		2004-2008
3. Het opnieuw opzetten het beleidsoverleg jeugd	Dit is een onderdeel van speerpunt 1			
4. Het uitvoeren van een onderzoek naar het verschil in spraak – en taalontwikkeling in de 3 kernen en gericht actie ondernemen waar dat nodig blijkt	Past dit binnen de reguliere uren GGD dan geen extra kosten Anders uren inkopen à € 100,00 per uur	Onderdeel gemeentelijke bijdrage aan GGD		2004
5. De cijfers over druggebruik in onze gemeente nader onder de loep nemen. De effecten van de bestaande initiatieven hierbij betrekken en deze indien nodig bijstellen en /of aanvullen	Inzet 32 uur ambtenaar jeugdbeleid en 32 uren jongerenwerker Novadic – Kentron kan een en ander in beeld brengen	32 uren *)	 32 uren	2004 2004
6. De gezondheid van de jeugd aan de hand van het tabellenboek Volksgezondheid nader uitdiepen	Inzet 32 uur ambtenaar jeugdbeleid	32 uren *)		2004/2005
7. Het project "Jeugd- en veiligheid structureel inbedden in het jeugdbeleid participatie jongerenwerk in project straathoekwerk groepen straathoekwerk individuelen	Inplannen van structureel overleg eenmaal per kwartaal. Jaarlijks 40 uren ambtenaar jeugdbeleid 12 uren jongerenwerker 150 uren jongerenwerker 46 uren jongerenwerker	40 uren	 12 uren 150 uren 46 uren	2004-2008
8. Het opstellen van een sociale kaart jeugd, waarin een totaalbeeld wordt gegeven van het bestaande aanbod voor de jeugd. Participatie jongerenwerker	Uitbesteden aan Stichting Trema 150 Uren jongerenwerk		 150 uren	2004

Speerpunt	**Actie**	**Financiële vertaling** **Ambtelijk**	**Jongerenwerk**	*tijdspad*
9. In 2004 starten met het opzetten van een buurt-netwerk. Deelname jongerenwerker	De coördinatie van 1 BNW door de GGD kost jaarlijks ongeveer € 6500 (1 is niet toereikend) uiteindelijk zullen er 4 tot 6 nodig zijn in de gemeente 52 uren	€ 26.000 - € 39.000	 52 uren	2004-2008
10. Het onderzoeken van de haalbaarheid van het realiseren van een jongerencentrum activiteiten BAVO	60 uren ambtenaar jeugdbeleid 100 uren jongerenwerk(er) educatie / recreatie en sport / kunst en cultuur preventieve aandacht op overgangsgebied: 60 uur JW	60 uren*)	 100 uren 420 uren 60 uren	2004 - 2008
11. Jongerenparticipatie een blijvend aandachtspunt laten zijn binnen het lokaal jeugdbeleid.	Website (36 uur) Overige participatieprojecten (182 uur) Bijv: skatebanen / politieke dag / inrichting Dongeburgh		36 uren 182 uren	2004-2008
12. Gevolgen Dongeburgh	a) 4 à 5 groepsruimten basisonderwijs en gymnastiekvoorziening (permanente bouw) b) 3 tijdelijke lesruimten voortgezet onderwijs c) 33 kindplaatsen kinderopvang d) uitbreiding peuterspeelzaalwerk voor 162 peuters e) 3 nieuwe speelvoorzieningen en 1 verplaatsing f) 1 speelvoorziening oudere jeugd en twee JOP's g) voorzieningen sociaal cultureel werk en sport	(a) € 1.620.000,00 (b) € 144.000,00 (c) ambt. Uren (d) € 40.500 (e) € 85.000 (f) € 45.000 (g) nader te bepalen		2005 of later
Financiële component (uurloon x uren) binnen begroting 2004		**700 x 66,47 = € 46.529**	**1310 x 62,50 = € 81,875**	

*) Op jaarbasis worden er door Welzijn (Ambtenaar jeugdbeleid) ongeveer 700 uren ingezet voor jeugdbeleid. Tarief in de begroting is € 66,47. De in deze tabel genoemde uren zijn onderdeel van de 700 uren;
Uit dit overzicht blijkt de noodzakelijke inzet van 36 uren jongerenwerk.

Bijlage 1: Demografische gegevens

Demografische gegevens

Leeftijdsopbouw Geertruidenberg per 31-12-2002:

Leeftijd	Man	Vrouw	Totaal
0-4	215	180	395
5-9	197	182	379
10-12	122	115	237
13-15	122	91	213
16-18	114	114	228
19-23	192	155	347
24-29	254	257	511
30-39	608	562	1170
40-49	535	520	1055
50-59	492	486	978
60-69	338	321	659
70-79	188	224	412
80+	49	127	176
Totaal	**3426**	**3334**	**6760**

Leeftijdsopbouw Raamsdonksveer per 31-12-2002:

Leeftijd	Man	Vrouw	Totaal
0-4	373	335	708
5-9	355	344	679
10-12	220	203	423
13-15	197	224	421
16-18	208	211	419
19-23	328	318	646
24-29	447	440	887
30-39	1025	945	1970
40-49	956	939	1895
50-59	943	862	1805
60-69	556	510	1066
70-79	310	382	692
80+	111	244	355
Totaal	**6029**	**5957**	**11.986**

Leeftijdsopbouw Raamsdonk per 31-12-2002:

Leeftijd	Man	Vrouw	Totaal
0-4	78	71	149
5-9	80	86	166
10-12	37	46	83
13-15	41	39	80
16-18	50	37	87
19-23	65	58	123
24-29	64	59	123
30-39	172	172	344
40-49	203	178	381
50-59	168	156	324
60-69	88	88	176
70-79	62	77	139
80+	14	18	32
Totaal	**1122**	**1085**	**2207**

Totaal aantal inwoners per 31-12-2002:

Plaats	Man	Vrouw	Totaal
G'berg	3426	3334	6760
R'veer	6029	5957	11.986
Raamsdonk	1122	1085	2207
Totaal	**10.577**	**10.376**	**20.953**

Leeftijdsopbouw jongeren Geertruidenberg per 31-12-2002:

Leeftijd	Man	Vrouw	Totaal
10-12	122	115	237
13-15	122	91	213
16-18	114	114	228
19-23	192	155	347
Totaal	**550**	**475**	**1025**

Leeftijdsopbouw jongeren Raamsdonksveer per 31-12-2002:

Leef-tijd	Man	Vrouw	Totaal
10-12	220	203	423
13-15	197	224	421
16-18	208	211	419
19-23	328	318	646
Totaal	**953**	**956**	**1909**

Leeftijdsopbouw jongeren Raamsdonk per 31-12-2002:

Leeftijd	Man	Vrouw	Totaal
10-12	37	46	83
13-15	41	39	80
16-18	50	37	87
19-23	65	58	123
Totaal	**193**	**180**	**373**

Totaal aantal jongeren per 31-12-2002:

Plaats	Man	Vrouw	Totaal
G'berg	550	475	1025
R'veer	953	956	1909
Raamsdonk	193	180	373
Totaal	**1696**	**1611**	**3307**

Bijlage 2: Evaluatie jongerenwerk 1 mei 2003 tot 1 mei 2004

Algemeen

Op grond van het onderzoek "aansluiten bij jongeren" is geconcludeerd dat er minimaal 72 uur jongerenwerk nodig is in de gemeente Geertruidenberg. Sinds 1 mei 2003 tot 1 mei 2004 heeft de gemeente 11 uur extra beschikbaar gesteld voor het jongerenwerk. In totaal is er voor 1 jaar lang 36 uur beschikbaar.

In een jaar tijd is het moeilijk om de resultaten goed weer te geven, omdat het jongerenwerk werkt aan doelen op de lange termijn. De basis van het jongerenwerk is de vertrouwensrelatie. Daar heb je tijd voor nodig. Vertrouwen moet groeien.

Door middel van deze vertrouwensrelatie discussieert het jongerenwerk met jongeren over beeldvorming, gedrag, woon- en leefomgeving. Door deze discussie te voeren wilt het jongerenwerk een positieve verandering teweeg brengen. De jongerenwerker legt de keus neer bij de jongeren, die aangesproken worden op hun eigen verantwoordelijkheid. Daarnaast heeft het jongerenwerk individuele contacten, die gebaseerd zijn op de vertrouwensrelatie. Jongeren komen met hun problemen bij de jongerenwerker. De jongerenwerker kan de jongere in contact brengen met de hulpverlening. In zo'n geval verlaagt de jongerenwerker de drempel, die vaak toch hoog is, naar de hulpverlening. Het vergt veel tijd, geduld en vertrouwen wil men hier resultaten behalen. Maar dit is waar het in het jongerenwerk om gaat!

Ik hoop dat u begrijpt dat dit langdurige processen zijn, die je het best kunt zien over een paar jaar.

Enkele praktijksituaties

Ongeveer driekwart jaar geleden kreeg ik een naam door via HALT. De persoon waarom het ging gaf aan een aantal problemen te hebben. HALT had tegen de jongere gezegd dat zij zijn naam door zou geven aan de jongerenwerker. Vervolgens heb ik een afspraak gemaakt met de jongere. De vader van de jongere was ook aanwezig tijdens het gesprek. In de privé-sfeer waren er nog al wat problemen. Ook op weg naar school deden zich problemen voor. Ik had beloofd het een en ander uit te zoeken. Met name gericht op het gebied van assertiviteitscursussen. Ik heb de jongere de mogelijkheden verteld. Vervolgens is het aan hem om daar iets mee te doen. Daarna heb ik nog een paar keer contact gehad met de jongere. Hij vertelde dat de problemen aan het afnemen waren, met name de problemen op weg naar school.

Enkele maanden geleden belt een jongere mij op. Hij was helemaal overstuur en wilde van alles kapot maken. Ik kon samen met de jongere de situatie uiteen zetten. Door een agent is zijn naam opgeschreven. De agent vertelde vervolgens dat hij hoe dan ook een boete zou krijgen, het maakte niet uit of hij wel of niet zou komen. Ik vroeg hem wat er daadwerkelijk aan de hand was? Wat was jouw rol daarin? De jongere werd na mijn gesprek rustig. Een paar dagen later moest hij naar het politiebureau komen. Kort na het gesprek met de agent sprak ik de jongere. Hij bedankte mij en vertelde dat het uiteindelijk wel meeviel.

Via de wijkagent kreeg ik te horen dat het niet goed gaat met een van de jongere. Hij vroeg of ik naar die jongere en ouders wilde gaan om te praten. Tegen de agent wilde de jongere niet veel vertellen. De agent hoopte dat de jongere met mij wel wilde praten. Op die avond wilde de jongere ook niet veel vertellen. In ieder geval weten de ouders wie ik ben en wat ik doe. Via een andere lid van de groep (waar ik een goede band mee heb) heb ik wel allerlei informatie kunnen krijgen. Op het moment van schrijven ben ik hier nog volop mee bezig. Ik kan nog niet vertellen hoe het afloopt.

Binnen het jaar heb ik twee keer een verzoek gekregen van jongeren die een keer met me mee wilden lopen. Zij zijn geïnteresseerd in het vak. Daarnaast heb ik vanaf begin februari een stagiair. Hij loopt 1 dag in de week snuffelstage. Ik zie dit ook als kleine resultaten. Jongeren komen niet zomaar. Dan moet het contact goed zijn.

Net na de zomervakantie kwam er een melding binnen van overlast bij het Bachplein. In dezelfde week ben ik een paar keer langsgereden. Het duurde even voordat ik er jongeren aantrof. De jongeren die ik daar aantrof waren goed aanspreekbaar. Zij begrepen dat er een aantal klachten waren en zouden er rekening mee houden. Tegelijkertijd heb ik contact opgenomen met de bewoners die de klachten hadden. Na de verschillende gesprekken, bleek de overlast best mee te vallen. Het ging om een paar jongeren die elkaar wilden ontmoeten. Omdat het bij een speeltuintje lag, lag daar wel eens wat rommel.

Om tot deze resultaten te komen is er veel tijd investeert in de (vertrouwens-)relatie met jongeren.

Toekomst
Wat is de toekomst van het jongerenwerk in de gemeente Geertruidenberg?
We zijn nu bijna een jaar later. De uren jongerenwerk worden geëvalueerd. In het begin gaf ik aan dat het moeilijk is om na 1 jaar aan te geven wat je precies hebt bereikt, zeker als je werkt aan lange termijn doelen.

Het volgende scenario is denkbaar als er 11 uur wordt gekort op het jongerenwerk.

Vorige jaar werd gesteld dat het jongerenwerk meer ingebed moest worden in de gemeente Geertruidenberg. "Het jongerenwerk moet onderdeel van de samenleving worden." Dit is onmogelijk als hier in geschrapt wordt.

Vorig jaar is er een werkplan geschreven. Stichting Trema is ervan uitgegaan dat er 36 uur beschikbaar zijn. Wanneer er 11 uur geschrapt wordt betekent dat dit ten koste van activiteiten gaat.

Speerpunt	**Activiteit**	**Uren jongerenwerk[2]**
1. Meer samenhang en afstemming brengen in het aanbod van jeugdvoorzieningen van de verschillende partners	Opstellen nota jeugdbeleid / participatie in beleidsoverlegorgaan	70 uur, waarvan 20-50 uur terugkerend
5. De cijfers over druggebruik in onze gemeente nader onder de loep nemen. De effecten van de bestaande initiatieven hierbij betrekken en deze indien nodig bijstellen en /of aanvullen		32 uur jongerenwerker
7. Het project "Jeugd- en veiligheid structureel inbedden in het jeugdbeleid	Participatie overleg Straathoekwerk groepen Straathoekwerk individuen	12 uur 150 uur 46 uur
8. Het opstellen van een sociale kaart jeugd, waarin een totaalbeeld wordt gegeven van het bestaande aanbod voor de jeugd.		150 uur
9. In 2004 starten met het opzetten van een buurtnetwerk.	Deelname overleg	52 uur
10. Het onderzoeken van de haalbaarheid van het realiseren van een jongerencentrum	Onderzoek haalbaarheid Educatie / recreatie en sport / kunst en cultuur activiteiten BAVO project	100 uur 420 uur 60 uur
11. Jongerenparticipatie een blijvend aandachtspunt laten zijn binnen het lokaal jeugdbeleid.	Website Overige participatieprojecten	36 uur 182 uur

In welke activiteiten wilt u schrappen?

Inzet uren mei 2003 – mei 2004

[2] Uren zijn gebaseerd op 36 uur bruto per week. Dat betekent 1872 uur bruto op jaarbasis en 70% * 1872 = 1310 uur netto op jaarbasis.

Enquête
De GGD is op dit moment bezig met de jongerenenquête 2003. Jongeren in de leeftijd van 12-19 jaar worden benaderd om deze enquête in te vullen. De jongeren worden aselectief aangeschreven. De resultaten moeten een algemeen beeld geven over jongeren in West-Brabant. Ook zijn kunnen de resultaten per gemeente bekeken worden.
Voor het onderzoek van het jongerenwerk betekent dit dat zij zich niet heeft gericht op alle jongeren van Geertruidenberg. Zij heeft zich specifiek gericht op de jongeren die zij aantreft in haar werkgebied. Het gaat hierbij om jongeren die skaten, hangen en/of voetballen.

De afgelopen maanden is het jongerenwerk bezig geweest met het verzamelen van gegevens. Het gaat hier met name om de cijfermatige gegevens. Een aantal gegevens bleken moeilijker te achterhalen zijn. Sommige gegevens lagen niet voor handen (zoals aantal woningen huur / koop) of waren moeilijk te achterhalen (zoals buurtcohesie).
Aan de jongeren werd gevraagd om ter plekke een enquête in te vullen. In totaal zijn er 45 enquêtes verspreid. De conclusies zijn in een ander verslag beschreven. Tot slot zijn er, om te weten te komen wat er onder jongeren leeft, interviews afgenomen. Dit is in combinatie gedaan met de uren ambulant jongerenwerk/straathoekwerk.

Jeugdparticipatie
In het kader van jongerenparticipatie is het jongerenwerk op dit moment bezig met jongeren (skaters) uit Geertruidenberg, Raamsdonksveer en Raamsdonk. Jongeren uit de laatste twee kernen willen een (kleine) skatevoorziening. De meeste gaan namelijk niet naar Geertruidenberg om daar te skaten (sommigen mogen niet). Met de skaters is een locatieonderzoek gedaan. In samenwerking met de gemeente wordt gekeken naar de mogelijkheden van de locaties. Het is de bedoeling dat de skatevoorzieningen in 2004 gerealiseerd worden. Nu is er geïnvesteerd op de voorbereidingen.
Samen met jongeren wordt er een plan van aanpak gemaakt voor de toekomstige skatebanen. De ideeën van de jongeren zelf staan voorop. De jongeren worden uitgedaagd in het opzetten van dit plan. Gaande het traject worden de jongeren op alle mogelijke punten betrokken.

BAVO-project
In het kader van het BAVO-project is het jongerenwerk actief betrokken. Zij is betrokken bij het organiseren van de afsluitavond. De subwerkgroep (bestaande uit; leerkrachten van het basisonderwijs, GGD en jongerenwerk) is bezig om workshops te regelen voor de afsluitavond.
Het jongerenwerk is medeorganisator van de afsluitavond en heeft hier een initiatiefrol in.

Overlegvormen
De afgelopen periode zijn er regelmatig afspraken gemaakt met jongeren, wijkagenten en diverse instellingen. Belangrijk was dat de mensen die in de gemeente Geertruidenberg wonen of werken en met jongeren iets te maken hebben, de nieuwe jongerenwerker leren kennen. Het uitwisselen van informatie en gedachte stond centraal. Inmiddels heb ik een aantal goede contacten weten op te bouwen.
Het jongerenwerk neemt eens per 4 weken deel aan het wijkagentenoverleg. Centraal staat het monitoren van groepen jongeren.
Met de straathoekwerker van Novadic/Kentron is intensief contact. De straathoekwerker gaat regelmatig mee de straat op. Op deze manier werken we samen aan een vertrouwensrelatie, waarbij de rol van de straathoekwerker van Novadic/Kentron meer gericht is op vragen gerelateerd aan alcohol, drugs en gokken.

Beleidsoverlegorgaan
Stichting Trema heeft samen met de gemeente een traject uitgestippeld om te komen tot een nieuwe jeugdnota. Stichting Trema is medeverantwoordelijk voor het eindproduct. In april 2004 moet de nota klaar zijn
Het jongerenwerk levert zijn bijdrage op onderdelen bij het totstandkomen van deze nota.

Jongerencentrum
De gemeente wilt zich inzetten voor de komst van een jongerencentrum. Het plan is nog in een pril stadium. Een aantal jongeren is betrokken bij de ontwikkeling van een jongerencentrum (participatie). Tijdens de zomer is er gewerkt aan een plan om de kosten inzichtelijk te maken (exploitatie & inventaris). Naast een begroting is er ook gewerkt aan een inhoudelijk stuk. Dit stuk moet inzicht geven wat het jongerenwerk betekent in een jongerencentrum. Sinds er extra uren beschikbaar zijn, is er een locatie op het oog. Het gaat om het oude MAVO gebouw, de Bliënborgh. Het gebouw staat al geruime tijd leeg. Binnen de gemeente is er echter niemand die een beslissing neemt over de bestemming van het gebouw. Naar alle waarschijnlijkheid wordt het gebouw gesloopt. Maar op welk termijn is niet duidelijk. Of het in de tussentijd gebruikt kan worden voor (jongerenwerk-)activiteiten is niet duidelijk.

Ambulant jongerenwerk / straathoekwerk
Vanaf mei is het jongerenwerk regelmatig de straat op gegaan. Belangrijk uitgangspunt is: kennen en gekend worden. Nu de meeste groepen de jongerenwerker kennen wordt er gewerkt aan de vertrouwensrelatie. Een paar resultaten kunt u lezen onder het kopje "Enkele praktijksituaties".
De eerste insteek was om de jongeren die zich op straat bezig houden in beeld te krijgen. Er is hiervoor gebruik gemaakt van de rapporten die in het kader van het project 'jeugd en veiligheid' zijn geschreven. De groepen die zich op straat begeven zijn een eerste aanknopingspunt.

Wat opvalt is dat de jongeren in de gemeente Geertruidenberg (zeer) goed aanspreekbaar zijn. De verschillende groepen staan open voor het jongerenwerk. De meeste groepen zijn ooit al eens in aanraking gekomen met het jongerenwerk. Meestal ging het hierbij om projecten, zoals het basketbalveld, de skatevoorziening, de jongerenontmoetingsplaats en het jongerenplatform.

De meeste uren straathoekwerk gaan naar jongeren die bij de JOP aan de Omschoorweg hangen. De jongeren hingen eerst bij de Hoge Donk. Zij zaten te wachten op de plaatsing van de JOP. Deze is inmiddels geplaatst. Eind juli is er een 'feestelijk' tintje aan gegeven. De sfeer was gespannen tijdens de opening. Bewoners zagen de opening als een kans om hun stem (onvrede) te laten horen. De omgeving ervaart regelmaat overlast. Inmiddels is er met de bewoners gesproken en met de jongeren. Er zijn een aantal duidelijke afspraken gemaakt.

(Goed) Contact met jongeren is van essentieel belang voor het jongerenwerk. Het jongerenwerk heeft goede contacten met jongeren. Gemiddeld genomen is het jongerenwerk 3 keer per week op straat te vinden en worden er regelmatig afspraken met jongeren gemaakt. Het gaat dan vaak over het gedrag van jongeren of afspraken om een afspraak te maken met de wethouder of ambtenaar.
Momenteel kan het jongerenwerk adequaat inspelen op knelpunten. Daar waar zich problemen voordoen die betrekking hebben op jongeren, kan het jongerenwerk contacten leggen met jongeren en bewoners. Daarnaast is er overleg met samenwerkingspartners om een gezamenlijke aanpak te ontwikkelen. Eens in de vier weken is er een wijkagentenoverleg. Het jongerenwerk neemt hieraan deel. Het gaat hierbij om groepen jongeren te monitoren.

Communicatie met jongeren
De communicatie met jongeren verloopt goed. Jongeren zijn makkelijk aanspreekbaar. Met een aantal jongeren is regelmatig individueel contact. Soms gaat het hier om jongeren die actief betrokken zijn bij een bepaald project. Zij dienen dan als woordvoerder ('leider') van de groep.
Via de e-mail is ook regelmatig contact met jongeren. Veel jongeren hebben het (privé) emailadres van de jongerenwerker. Via de MSN wordt er regelmatig gecommuniceerd met jongeren. Zij vragen mij dingen rondom een bepaald project en ik kan meteen antwoord geven.

Communicatie met gemeente
Het contact met de gemeente (-ambtenaar) is goed. Er is geregeld contact. Zeker elke week is er wel contact met de ambtenaar samenlevingszaken. Daarnaast is er ook geregeld contact met de wethouder. Het is moeilijk om hiervan de frequentie aan te geven, want dit is sterk afhankelijk van de ontwikkelingen en projecten. Als er iets geregeld moet worden dan gebeurd dit in een hoog tempo. Ook bij andere diensten.
Er is een prettige werksfeer met de gemeente

LEEFTIJD VAN KIND / JONGERE

PRIMAIRE LIJN (dichtbij de jeugd / altijd bereikbaar en beschikbaar)

Ouders en familie
Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding en vorming van hun kinderen; naar mate de leeftijd vordert, neemt de eigen verantwoordelijkheid van de jongere toe

Kruiswerk
Gezondheid jonge kind

Kinderopvang
Verzorging / opvang kinderen in de vrije tijd

PSZW Ontwikkeling

Basisonderwijs
Leren en vorming

Voortgezet onderwijs

Hoger onderwijs

Verenigingsleven
Vrije tijd / vorming / ontwikkeling /sport

Jongerenwerk
Vrije tijd / vorming / ontwikkeling / welzijn

Arbeidsmarkt
Werk en inkomen

SECUNDAIRE LIJN (verderaf van de jongere / op afroep beschikbaar)

GGD; (lichamelijke) gezondheid / milieu

Gemeente; regie; participatie; ruimtelijke ordening; huisvesting;

Bureau Jeugdzorg; (psychische) gezondheid

Politie; veiligheid, wetshandhaving

(school-) maatschappelijk werk; (psychische) gezondheid / welzijn

Bureau Halt; strafuitoefening

Jeugdreclassering;

Kentron-Novadic; (psychische) gezondheid; verslavingszorg

Kinderopvang Rikkie
Pr. Hendrikstraat 24a
4941 JV Raamsdonksveer
tel 0162520262
e-mail: info@rikkie.nl

